

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 794/2014-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. júna 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Magdou Poliačikovou, advokátka s. r. o., Národná 17, Žilina, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 123/2011 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 14 C 87/2010) a takto

r o z h o d o l :

Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 123/2011 p o r u š e n é n e b o l o .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 794/2014-8 z 13. novembra 2014 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 123/2011 [pôvodne vedenom pod sp. zn. 14 C 87/2010 (ďalej aj „napadnuté konanie“)].

Z obsahu sťažnosti vyplynulo najmä, že:

„(...) Dňa 7. 8. 2010 som podal žalobu na Okresný súd v Trnave, proti odporcovi Generali Slovensko, poisťovňa, a. s. o zaplatenie 132.336,32 €. Toto konanie sa vedie na Okresnom súde v Trnave pod č. k. 14C 123/2011.

Od podania návrhu dňa 7. 8. 2010 do dnešného dňa (viac ako 3,5 roka) súd vo veci právoplatne nerozhodol.

Súd vo veci vytýčil pojednávania na deň: 9. 12. 2011, 1. 2. 2012, 7. 3. 2012, 4. 5. 2012, 4. 1. 2012, 19. 9. 2012 a 7. 11. 2012, avšak aj napriek 7 vytýčeným pojednávaniam, súd do dnešného dňa právoplatne nerozhodol.

(...) Okresný súd Trnava porušil právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde v Trnave,

. k. 14C 123/2011, nakoľko súdne konanie prebieha už viac ako tri roky a do dnešného dňa súd právoplatne nerozhodol napriek vysokej hodnote sporu. (...)

Ústavný súd by(...) mal zohľadniť(...) zohľadniť tri základné kritériá:

(1) faktická a právna zložitost veci

(2) postup účastníka súdneho konania

(3) postup príslušného súdu

(1) Predmetom konania je zaplatenie sumy 132.336,32 € na základe riadne uzatvorenej poisťovnej zmluvy, ktoré tvorí súčasť štandardnej rozhodovacej činnosti okresných súdov a preto namietané konanie nie je možné považovať za skutkovo či právne zložitú.

(2) Ja sťažovateľ mám záujem na prejednaní mojej veci a o odročenie nariadeného pojednávania som nežiadal ani raz, pričom som súdu poskytoval všetku súčinnosť.

(3) Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup, aby stav právnej neistoty bol čo najskôr odstránený. Takáto povinnosť vyplýva z § 6 O. s. p., ktorý súdu prikazuje postupovať tak, aby ochrana práv účastníkov konania bola rýchla a účinná, ako aj z § 100 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Mám za to, že súd v tomto prípade nepostupoval v súlade s citovanými ustanoveniami.

(...) Navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky(...) v konaní vo veci samej vyhovel mojej sťažnosti.

Mám za to, že v predmetnom konaní boli spôsobené prieťahy nečinnosťou súdu v období od 28. 2. 2012, čo predstavuje k dnešnému dňu takmer 2 roky.

Požadujem primerané finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- €(...) V zmysle § 50 ods. 3 zákona o Ústavnom súde zdôvodňujeme požadované primerané finančné zadosťučinenie takto:

Vzhľadom k tomu, že predmet sporu je pre mňa - sťažovateľa vzhľadom na hodnotu sporu viac ako 132.000 €, vzhľadom na ochranu môjho dobrého mena a dobrej povesti, vzhľadom na môj vysoký vek (81 rokov!) a vzhľadom na moju súčasnú ekonomickú situáciu (som dôchodca) veľmi podstatný, žiadam priznať mi podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia mojich práv primerané finančné zadosťučinenie v nasledovnej výške: 5.000,- €

Žiadam tiež, aby mi Ústavný súd Slovenskej republiky priznal náhradu trov konania a môjho právneho zastúpenia v rozsahu procesných úkonov, ako aj ďalších nákladov

spojených s uplatňovaním ochrany môjho základného práva na Ústavnom súde Slovenskej republiky v sume 340,90 €. (...)

Na základe hore uvedeného žiadam, aby Ústavný súd Slovenskej republiky v zmysle § 56 zákona o ústavnom súde (38/1993 Z. z.) vydal takéto rozhodnutie:

Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd Okresným súdom v Trnave postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 14C 123/2011 porušené bolo.

Okresnému súdu v Trnave prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 14C 123/2011 konať bez zbytočných prietahov.

[REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 5.000,- € (slovom päťtisíc €), ktoré je Okresný súd Trnava povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Trnava je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa advokátskej kancelárii JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s.r.o.(...) vo výške 340,90 €.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, prípisom sp. zn. 1 SprV/880/2014 z 18. decembra 2014 a právna zástupkyňa sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 9. januára 2015.

2.1 Predsedníčka okresného súdu popísala chronologický prehľad úkonov vykonaných okresným súdom v napadnutom konaní a uviedla tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Skutkovo a právne ide o zložitý spor, nakoľko sa jedná o žalobu o plnenie z poisťnej zmluvy, pričom je potrebné posudzovať viaceré skutkové i právne problémy a je potrebné vo veci vykonať znalecké dokazovanie. (...)

Ako je z(...) obsahu spisu zrejmé, vzhľadom na to, že až po podaní návrhu, reagujúc na výzvu súdu, navrhovateľ požiadal o oslobodenie od platenia súdneho poplatku, napriek tomu, že bol zastúpený právnym zástupcom a mohol tak urobiť už spolu s podaním návrhu,

ako aj vzhľadom na to, že z dôvodu námietky miestnej nepríslušnosti tunajšieho súdu, bolo potrebné o tejto námietke rozhodnúť Krajským súdom v Bratislave, vo veci sa začalo konať až 18.8.2011, kedy bol doručený spis tunajšiemu súdu po rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave o tom, že na prejednanie veci je príslušný tunajší súd. Následne od decembra 2011, kedy bolo vo veci prvé pojednávanie, súd vo veci konal a vykonával dokazovanie celkovo na 9 pojednávaniach, približne s 2-mesačným odstupom, čo nie je prietahom v konaní vzhľadom na množstvo vecí, ktoré sa v oddelení 14C nachádza, a ktoré bolo okrem tejto veci potrebné prejednať na pojednávaniach. Z týchto dôvodov považujem sťažnosť za nedôvodnú.

Z uvedeného je zrejmé že procesné úkony boli vo veci vykonávané v primeraných lehotách, bez prietahov, vzhľadom na právnu i skutkovú zložitosť veci, ako i vzhľadom na nedostatočné obsadenie tunajšieho súdu sudcami a vyššími súdnymi úradníkmi, čo spôsobuje vysokú zaťaženosť sudcov a pracovníkov súdu.

Na záver uvádzam, že súhlasím s tým, aby Ústavný súd SR upustil od ústneho prejednania veci. (...)“

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu okresného súdu uviedla tieto podstatné skutočnosti:

„(...) Mám za to, že aj z vyjadrenia okresného súdu v predmetnej veci vyplýva, že moja sťažnosť je dôvodná, a to s poukazom na nasledovné:

Návrh na začatie konania bol podaný na súd dňa 07. 06. 2010, do dnešného dňa uplynulo viac ako 4 a pol roka bez právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Je pravdou, že zákonný sudca v predmetnej veci nariadil viacero pojednávaní, avšak odstránenie stavu právnej neistoty nastane až právoplatným rozhodnutím súdu vo veci samej, a preto samotné prejednávanie veci pred súdom bez meritórneho rozhodnutia nenapĺňa realizáciu ústavného práva v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Krajský súd v Trnave, vo svojom zrušujúcom uznesení zo dňa 31. 10. 2013, č. k. 11Co 120/2013 na str. 8 uviedol záväzný právny názor, v zmysle ktorého má okresný súd ďalej postupovať a nie tak odôvodnené tvrdenie okresného súdu o skutkovej a právnej

zložitosti sporu, nakoľko táto už bola posúdená záväzným rozhodnutím Krajského súdu v Trnave.

(...) Z chronológie úkonov okresného súdu vyplýva, že v napadnutom konaní bolo nariadených celkovo 9 pojednávaní, čo naznačuje, že okresný súd postupoval v konaní nesústredene a neefektívne, nerešpektoval ustanovenie § 114 ods. 1 O.s.p., v dôsledku čoho ani po viac ako 4 rokoch nie je ukončený ani len proces dokazovania.

Žiadam tiež, aby mi Ústavný súd Slovenskej republiky priznal náhradu trov konania a môjho právneho zastúpenia(...) spolu 518,76 €

Vzhľadom na horeuvedené skutočnosti, žiadame našej sťažnosti vyhovieť, pričom súhlasíme s upustením od ústneho pojednávania.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu (ktorý bol ústavnému súdu zapožičaný 15. apríla 2015) ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 14 C 123/2011 (pôvodne vedeného pod sp. zn. 14 C 87/2010):

Dňa 7. júna 2010 sťažovateľ podal na okresnom súde proti Generali Slovensko poisťovňa, a. s. (ďalej len „odporca“), žalobný návrh na zaplatenie sumy 132 336,32 € s príslušenstvom. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 14 C 87/2010 a na rozhodnutie bola pridelená sudkyňi Mgr. Andrei Tomašovičovej.

Dňa 13. septembra 2010 okresný súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh.

Dňa 1. októbra 2010 sťažovateľ požiadal okresný súd o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Dňa 5. októbra 2010 okresný súd vyzval sťažovateľa na predloženie potvrdenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch.

Dňa 5. novembra 2010 bolo okresnému súdu doručené potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch.

Dňa 8. novembra 2010 okresný súd uznesením č. k. 14 C 87/2010-57 sťažovateľovi priznal úplné oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 25. januára 2011 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 2. marec 2011.

Dňa 28. februára 2011 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporcu k žalobe a ospravedlnenie jeho neúčasti na pojednávaní.

Dňa 2. marca 2011 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 8. apríl 2011.

Dňa 9. marca 2011 okresný súd postúpil vec Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „OS Bratislava II“) z dôvodu miestnej nepríslušnosti.

Dňa 10. marca 2011 bolo pojednávanie určené na 8. apríl 2011 zrušené z dôvodu postúpenia spisu.

Dňa 11. marca 2011 boli okresnému súdu doručené dôkazné návrhy sťažovateľa.

Dňa 17. marca 2011 sťažovateľ namietol postúpenie veci OS Bratislava II.

Dňa 3. mája 2011 okresný súd predložil spis Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o sťažovateľovom namietnutí postúpenia veci.

Dňa 17. mája 2011 krajský súd vec vrátil okresnému súdu bez rozhodnutia o miestnej príslušnosti ako nedôvodne predloženú.

Dňa 27. júna 2011 okresný súd postúpil spis OS Bratislava II.

Dňa 1. júla 2011 bol OS Bratislava II prijatý návrh na začatie konania a vec bola pridelená na rozhodnutie sudkyňi JUDr. Oľge Nižňanskej.

Dňa 6. júla 2011 bol OS Bratislava II predložený spis na rozhodnutie o sťažovateľovom namietnutí postúpenia veci Krajskému súdu v Bratislave.

Dňa 28. júla 2011 Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 14 NcC 36/2011-89 rozhodol, že miestne príslušným vo veci konať je okresný súd.

Dňa 15. augusta 2011 bol OS Bratislava II postúpením vrátený spis okresnému súdu.

Dňa 18. augusta 2011 okresný súd potvrdil, že bol prijatý návrh na začatie konania vo veci.

Dňa 13. septembra 2011 boli okresnému súdu doručené dôkazné návrhy sťažovateľa a jeho žiadosť o nariadenie pojednávania v čo najkratšom možnom termíne.

Dňa 16. novembra 2011 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o nariadenie pojednávania v čo najkratšom možnom termíne a dôkazné návrhy.

Dňa 16. novembra 2011 okresný súd vo veci nariadil pojednávanie na 9. december 2011.

Dňa 18. novembra 2011 okresný súd požiadal Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Trnava o predloženie vyšetrovacieho spisu uvedeného v dôkazných návrhoch sťažovateľa.

Dňa 23. novembra 2011 bol okresnému súdu Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Trnava predložený vyšetrovací spis.

Dňa 9. decembra 2011 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 1. február 2012.

Dňa 22. decembra 2012 okresný súd predvolal svedkov na výsluch na 1. február 2012. V rovnaký deň okresný súd požiadal Phoenix Zeppelin spol. s r. o., o oznámenie skutočností dôležitých pre konanie v danej veci.

Dňa 2. januára 2012 Phoenix Zeppelin spol. s r. o., reagovala na výzvu okresného súdu.

Dňa 1. februára 2012 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 7. marec 2012.

Dňa 2. februára 2012 okresný súd predvolal svedkov na výsluch na 7. marec 2012.

Dňa 8. februára bolo okresnému súdu sťažovateľom doručené oznámenie adresy svedka.

Dňa 7. marca 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 4. máj 2012.

Dňa 15. marca 2012 okresný súd predvolal svedka na výsluch na 4. máj 2012. V rovnaký deň okresný súd požiadal Obvodné oddelenie Policajného zboru Kysucké Nové Mesto o doručenie písomností na adresu predvolaného svedka a o prípadné zistenie novej adresy a doručenie na danú adresu.

Dňa 10. apríla 2012 Obvodné oddelenie Policajného zboru Kysucké Nové Mesto okresnému súdu oznámilo doručenie zásielky.

Dňa 4. mája 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 4. júl 2012.

Dňa 24. mája 2012 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa.

Dňa 22. júna 2012 okresný súd zaslal odporcovi vyjadrenie sťažovateľa. V rovnaký deň predvolal svedka na výsluch na 4. júl 2012 a vyzval sťažovateľa na zabezpečenie účasti svedka na pojednávaní 4. júla 2012.

Dňa 16. mája 2012 sa vo veci vyjadril odporca.

Dňa 4. júla 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 19. september 2012.

Dňa 19. septembra 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 7. november 2012.

Dňa 9. októbra 2012 boli okresnému súdu doručené dôkazné návrhy a listinné dôkazy sťažovateľa.

Dňa 7. novembra 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na účely vyhlásenia rozhodnutia na 28. november 2012.

Dňa 9. novembra 2012 bolo okresnému súdu doručené vyčíslenie trov právneho zastúpenia a súvisiace doklady sťažovateľa.

Dňa 16. novembra 2012 právny zástupca sťažovateľa požiadal okresný súd o zmenu hodiny termínu pojednávania.

Dňa 20. novembra 2012 okresný súd vyhovel žiadosti sťažovateľa a presunul pojednávanie na inú hodinu toho istého dňa (28. novembra 2012). Toho istého dňa zmenu termínu pojednávania okresný súd oznámil odporcovi.

Dňa 28. novembra 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie a bol vyhlásený rozsudok č. k. 14 C 123/2011-192.

Dňa 30. novembra 2012 bolo okresnému súdu doručené vyčíslenie náhrady trov konania odporcu.

Dňa 12. decembra 2012 podal sťažovateľ proti rozsudku odvolanie.

Dňa 5. marca 2013 okresný súd vyzval odporcu, aby sa písomne vyjadril k odvolaniu.

Dňa 21. marca 2013 okresný súd predložil krajskému súdu spis s opravným prostriedkom.

Dňa 31. októbra 2013 krajský súd uznesením č. k. 11 Co 120/2013-237 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 10. decembra 2013 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 3. februára 2014 okresný súd nariadil pojednávanie na 2. apríl 2014.

Dňa 2. apríla 2014 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 25. jún 2014.

Dňa 11. apríla 2014 boli okresnému súdu doručené dôkazné návrhy sťažovateľa.

Dňa 9. mája 2014 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporcu.

Dňa 16. mája 2014 okresný súd predvolal dvoch svedkov na výsluch na 25. jún 2014.

Dňa 29. mája 2014 okresný súd požiadal právneho zástupcu sťažovateľa o zabezpečenie účasti svedka [REDAKOVANÉ] na pojednávanie, ktoré je určené na 25. jún 2014, „*nakoľko sa súdu vrátila záhada v doručení od svedka s oznámením pošty: nedostatočná adresa*“.

Dňa 16. júna 2014 [REDAKOVANÉ], ktorý bol vo veci vypočutý ako svedok, doplnil a konkretizoval skutočnosti vo vzťahu k jeho výpovedi.

Dňa 25. júna 2014 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené „*za účelom zváženia potreby doplnenia dokazovania nariadením znaleckého dokazovania na časovú hodnotu odcudzeného stroja*“ na 3. október 2014.

Dňa 8. júla 2014 boli okresnému súdu doručené návrhy na procesný postup, dôkazné návrhy a listinné doklady sťažovateľa.

Dňa 2. októbra 2014 okresný súd uznesením č. k. 14 C 123/2011-275 ustanovil znalca [REDAKOVANÉ], ktorého úlohou bolo určiť časovú hodnotu odcudzeného stroja.

Dňa 3. októbra 2014 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci, ktoré bolo odročené na neurčito na realizáciu znaleckého dokazovania.

Dňa 7. novembra 2014 okresný súd zaslal spis znalcovi na vypracovanie znaleckého posudku.

Dňa 13. novembra 2014 bola okresnému súdu doručená žiadosť odporcu o zaslanie príkazu na úhradu preddavkov na trovy spojené s podaním znaleckého posudku.

Dňa 14. novembra 2014 okresný súd odoslal odporcovi príkaz na úhradu, ktorý nebol pripojený k uzneseniu č. k. 14 C 123/2011-275.

Dňa 27. novembra 2014 boli odporcom zložené preddavky na trovy spojené s podaním znaleckého posudku.

Dňa 5. februára 2015 okresný súd vyzval súdneho znalca na doručenie vypracovaného znaleckého posudku alebo na oznámenie dôvodu, pre ktorý nebolo možné znalecký posudok doručiť ani bezprostredne po uplynutí okresným súdom zadanej lehoty.

Dňa 12. marca 2015 okresnému súdu telefonoval ustanovený znalec a oznámil, že *„predmetný posudok nebolo možné vykonať v lehote určenej súdom, nakoľko je potrebná súčinnosť tretích osôb (predajcov) za účelom porovnania hodnoty oceňovaného stroja“*. Znalec oznámil, že predpokladá odstránenie prekážok a vyhotovenie posudku do 25. marca 2015.

Dňa 27. marca 2015 súdny znalec vrátil okresnému súdu spisový materiál spolu s vypracovaným znaleckým posudkom.

Dňa 8. apríla 2015 okresný súd uznesením č. k. 14 C 123/2011-332 priznal znalcovi znalečné.

Dňa 9. apríla 2015 okresný súd vyzval sťažovateľa a odporcu na vyjadrenie sa k doručenému znaleckému posudku v lehote 10 dní.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 123/2011 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 14 C 87/2010) „o zaplatenie 132.336,32 € s príslušenstvom“ dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v napadnutom konaní bolo po skutkovej stránke nepochybne zložitejšie, pretože skutkové posúdenie veci si vyžadovalo odborné poznatky, teda ani podľa názoru ústavného súdu vo veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia znaleckého dokazovania, čo si, samozrejme, vyžadovalo dlhší časový priestor na rozhodovanie, ako to je v skutkovo jednoduchých veciach. Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú, obzvlášť sa nevymykajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prieťahom. Je skutočnosťou, že sťažovateľ podal námietku postúpenia veci OS Bratislava II, avšak využitie možností daných procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie jeho práv nemožno kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prieťahy (mutatis mutandis I. ÚS 31/01), aj keď si sťažovateľ musel byť vedomý toho, že týmto dochádza k oddialeniu rozhodnutia vo veci samej.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatuje, že napadnuté konanie od rozhodnutia miestnej príslušnosti v predmetnej veci (28. júla 2011) do dnešného dňa trvalo takmer štyri roky, pričom vec sa v dôsledku odvolania nachádzala

osem mesiacov aj na krajskom súde, toto obdobie nemožno pričítať na vrub okresnému súdu. Okrem uvedeného z prehľadu procesných úkonov opísaných v bode II tohto nálezu vyplýva, že okresný súd od ustálenia svojej miestnej príslušnosti konal vo veci v podstate priebežne, pričom vykonal 10 pojednávaní. Ústavný súd pripúšťa, že v prvom štádiu konania (asi sedem mesiacov) neboli úkony okresného súdu vždy efektívne. Z judikatúry ústavného súdu však vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 47/03 a v ňom odkaz na predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu). V okolnostiach danej veci krátkodobý neefektívny postup okresného súdu neovplyvnil podľa názoru ústavného súdu skutočnosť, že vec nebola doteraz skončená, a preto tento prieťah nemožno ani považovať za príčinu neodstránenia stavu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádza v dôsledku trvania tohto konania. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že nebolo možné z hľadiska komplexného posúdenia inkriminovaného konania považovať postup okresného súdu v ňom za porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, v čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Postup okresného súdu, aj keď v napadnutom konaní nebol vždy efektívny, zjavne sa nevyznačuje takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z uvedených dôvodov a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

4. Sťažovateľ okrem vyslovenia porušenia označených práv navrhol, aby ústavný súd svojím rozhodnutím prikázal krajskému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov, a domáhal sa aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia a trov právneho zastúpenia.

V zmysle ustanovenia § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší. V zmysle odseku 4 citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie. Z uvedeného vyplýva, že tieto výroky sú viazané na vyhovenie vo veci samej. Keďže v uvedenom prípade ústavný súd vyslovil, že základné právo, ktorého porušenie sťažovateľ namietal, porušené nebolo, uvedenými návrhmi sa pri svojom rozhodovaní už nemusel zaoberať.

5. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému z účastníkov, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Keďže sťažovateľ v konaní neuspel, nepripadalo do úvahy, aby sa ústavný súd zaoberal s návrhom sťažovateľa na náhradu trov konania.

Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2015